

GE 9lk – Arvosana viisi

Voidaan toteuttaa 7., 8. tai 9.-luokalla

- Oppilas toteuttaa pienimuotoisen maantieteellisen tutkimuksen hyödyntäen myös geomedialla
- Oppilas toimii projektissa, jossa vaikutetaan lähiympäristön viihtyisyyden parantamiseen tai ympäristön monimuotoisuuden säilyttämiseen

Vuosiluokalla 9. keskitytään Suomen luonnon- ja kulttuurimaantieteeseen. Oppilaat voivat syventää maantieteellistä ymmärrystään tekemällä esim. tutkielman.

S1 Maapallon karttakuva ja alueet

- Suomen keskeistä paikannimistöä
- karttamerkit
- paikkatiedon perusteet

S2 Ajankohtainen muuttuva maailma

- ajankohtaisten uutisten seuraaminen ja niiden sijoittaminen kartalle
- pääpaino Suomen tapahtumissa

S3 Elämän perusedellytykset maapallolla

- kivilajien synty
- jääkauden jäljet Suomessa
- ilmasto ja sää Suomessa

S4 Muuttuvat maisemat ja elinympäristöt

- Suomen maisema-alueet
- oman kotiseudun erityispiirteiden tarkastelu

S5 Ihmiset ja kulttuurit maapallolla

- Suomen ihmisten elämään ja asumiseen sekä elinkeinoihin tutustuminen
- Suomen väestö
- ihmisen toiminnan vaikutus ympäristöön ja aluesuunnittelu

S6 Kestävä elämäntapa ja luonnonvarojen kestävä käyttö

- luonnonvarojen kestävä käyttö
- ilmastonmuutos
- Itämeren suojelu
- biotalouden mahdollisuudet Suomessa
- tuotteiden elinkaari
- toimiminen vastuullisena kansalaisena ja omat kulutusvalinnat

<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/maantiedon-paattoarviointin-tukimateriaali>

Opetuksen tavoite	Sisältö-alueet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	Arvioinnin kohde	Osaamisen kuvaus arvosanalle 5	Käytännönläheisiä esimerkkejä
Maantieteellinen tieto ja ymmärrys					
T3 ohjata oppilasta tutkimaan ihmismaantieteellisiä ilmiöitä ja kulttuurimaisemia sekä ymmärtämään erilaisia kulttuureja, elinkeinoja ja ihmisten elämää Suomessa ja maapallon eri alueilla	S1–S6	Oppilas oppii ihmismaantieteellisten ilmiöiden vaikutuksia. Hän oppii kulttuurien piirteiden ja kulttuurimaisemien vaihtelua Suomessa ja maapallon eri alueilla.	Ihmismaantieteellisten ilmiöiden tuntemus	Oppilas osaa nimetä joitakin ihmismaantieteellisiä ilmiöitä, kuten väestö, elinkeinot, liikennemuodot ja matkailu Suomessa ja muualla maailmassa.	Esim. laminoituina lappuina ihmismaantieteellisiä ja maantieteellisiä ilmiöitä, joista oppilaan pitää valita ihmisen aiheuttamia/tekemiä (esim. suppa/polku/maantie).

Maantieteelliset taidot					
T7 ohjata oppilasta harjaannuttamaan arkielämän geomediataitoja sekä lukemaan, tulkitsemaan ja laatimaan karttoja ja muita malleja maantieteellisistä ilmiöistä	S1–S6	Oppilas oppii geomediataitoja. Oppilas oppii lukemaan, tulkitsemaan ja laatimaan karttoja ja muita malleja maantieteellisistä ilmiöistä	Geomediataidot	Oppilas osaa tunnistaa yksinkertaisia asioita kartoilta, diagrammeista ja kuvista.	Hyödynnetään karttoja, paikkatietoa ja muuta geomedialla. Esim. GoogleMaps, GeoGuesser, karttappallo, laminoidut kuvat, paperipohjaiset mallit ja monisteet. Myös esim. sääkartat.
T8 ohjata oppilasta kehittämään maantieteellisiä tutkimustaitoja	S1–S6	Oppilas oppii maantieteellisiä tutkimustaitoja.	Maantieteelliset tutkimustaidot	Oppilas osallistuu pienimuotoisen tutkimuksen toteutukseen ja osaa kertoa, mitä tutkimuksessa on tehty.	Esim. tutkimus Suomen maisema-alueista. Valitse yksi, etsi siitä kuvia ja tietoa ja sijoita se yhteiseen karttaan.
T9 harjaannuttaa oppilasta havainnoimaan ympäristöä ja siinä tapahtuvia muutoksia sekä aktivoida oppilasta seuraamaan ajankohtaisia tapahtumia omassa lähiympäristössä, Suomessa ja koko maailmassa	S1–S6	Oppilas oppii havainnoimaan ympäristöä ja siinä tapahtuvia muutoksia erityisesti ilmastonmuutosta ja luonnon monimuotoisuuden heikkenemistä. Oppilas oppii seuraamaan ajankohtaisia tapahtumia omassa lähiympäristössä, Suomessa ja koko maailmassa.	Ympäristölukutaito ja ympäristön muutosten arvioiminen	Oppilas osallistuu kenttätutkimuksiin ohjatusti. Oppilas osaa tunnistaa ympäristön muutoksia.	Tutkitaan esim. kivilajeja, jääkauden jälkiä tai ilmastoa ja säätä. Havainnoidaan ja kootaan tulokset.